

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΑΝΟΣΟΠΟΙΗΣΗΣ ΓΙΑ ΒΡΕΦΗ, ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΕΦΗΒΟΥΣ

1 Δεκεμβρίου 2025

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ

- ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΣΤΡΙΜΠΕΛ
- ΕΥΓΕΝΙΑ ΣΒΑΡΝΑ
- ΓΕΩΡΓΙΑ ΠΟΙΜΕΝΙΔΟΥ

ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ-ΝΗ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

- ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΑΜΠΟΥΡΗΣ

ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

- ΣΟΦΙΑ ΚΕΣΙΔΟΥ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

- ΕΥΔΟΞΙΑ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

- ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΥΦΩΝΙΔΗΣ

ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

- ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΤΙΚΙΔΗΣ

«ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΑΝΟΣΟΠΟΙΗΣΗΣ ΓΙΑ ΒΡΕΦΗ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΕΦΗΒΟΥΣ»

Εισαγωγή :

Η ανοσοποίηση αποτελεί μία από τις σημαντικότερες παρεμβάσεις δημόσιας υγείας για την πρόληψη λοιμωδών νοσημάτων και την μείωση της παιδικής και εφηβικής θνησιμότητας παγκοσμίως. Μέσω της χορήγησης εμβολίων, ενεργοποιείται η ανοσιακή απόκριση του οργανισμού έναντι συγκεκριμένων παθογόνων, με αποτέλεσμα την ανάπτυξη μνήμης και την πρόληψη μελλοντικών λοιμώξεων.

Σκοπός:

Το παρόν νοσηλευτικό πρωτόκολλο στοχεύει στην διασφάλιση της ασφαλούς, τεκμηριωμένης και έγκαιρης ανοσοποίησης των βρεφών, παιδιών και εφήβων μέσω της νοσηλευτικής παρέμβασης σύμφωνα με το Εθνικό Πρόγραμμα Εμβολιασμών (Ε.Π.Ε.) και τις διεθνείς οδηγίες του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (Π.Ο.Υ.).

Το παρόν πρωτόκολλο απευθύνεται σε επαγγελματίες υγείας (νοσηλευτές, νοσηλεύτριες παιδιατρικών , κοινοτικών και σχολικών μονάδων υγείας καθώς και σε επισκέπτες υγείας οι οποίοι εμπλέκονται στην παροχή πρωτοβάθμιας υγείας και πρόληψης μέσω εμβολιασμού).

Κατηγορίες ανοσοποίησης :

Πρωτογενής ανοσοποίηση (έναρξη σχήματος)

Αναμνηστικές δόσεις (ενίσχυση ανοσίας)

Εμβολιασμός ειδικών πληθυσμών (ευπαθείς ομάδες, καθυστερημένα σχήματα)

Χρονοδιάγραμμα εμβολιασμών

Σύμφωνα με το Εθνικό Πρόγραμμα Εμβολιασμών, ισχύει για νοσηλευτική πράξη και συμβουλευτική υποστήριξη.

Βρέφη (0-12 μηνών)

Ηλικία	Εμβόλια
Γέννηση	BCG, Ηπατίτιδα Β (1 ^η δόση) (σε ομάδες υψηλού κινδύνου)
2 μηνών	6πλό (DTPa-IPV-Hib-HBV) (1 ^η), Rota(1 ^η), Bexsero (1 ^η)
3 μηνών	PVC (1 ^η)
4 μηνών	6πλο (2 ^η), Rota(2 ^η), Bexsero (2 ^η)
5 μηνών	PCV(2 ^η)
6 μηνών	6πλο (3 ^η), Ηπατίτιδα Β (2 ^η), Rota(3 ^η), Meningitis C (μονοδοσικό)
10 μηνών	
12 -15 μηνών	MMR(1 ^η), PCV (3 ^η) Varicella (1 ^η), Bexsero (3 ^η)

Παιδιά (1-6 ετών)

Ηλικία	Εμβόλια
2 ετών	HAV (Ηπατίτιδα Α) 1 ^η
2-3 ετών	HAV (Ηπατίτιδα Α) 2 ^η MMR (2 ^η), Varicella (Ανεμοβλογιά) 2 ^η
4-6 ετών	DTPa-IPV (αναμνηστική)

Έφηβοι (11-18 ετών)

Ηλικία	Εμβόλια
9 ετών	HPV (δύο δόσεις με διαφορά 6 μηνών)
11-12 ετών	Men ACWY, Tdap
15-18ετών	Hepatitis A (εάν δεν έγινε), Επανάληψη MMR αν χρειάζεται

ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΠΡΙΝ ΤΟΝ ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΟ

Ιατρική εκτίμηση.

Έλεγχος του βιβλιαρίου υγείας.

Λήψη σύντομου ιατρικού ιστορικού υγείας (πυρετός, λοιμώξεις, αλλεργίες ανοσοκαταστολή).

Εκτίμηση γενικής κατάστασης (θερμοκρασία, συμπτώματα λοίμωξης, δερματικές βλάβες στο σημείο χορήγησης).

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΕΜΒΟΛΙΟΥ

**Σε όλη την διαδικασία προετοιμασίας και χορήγησης του εμβολίου
παρίσταται ο Ιατρός στο χώρο εμβολιασμού.**

Προετοιμασία υλικού

Επαλήθευση του σωστού εμβολίου, έλεγχος λήξης παρτίδας.

Σωστή ανασύσταση (αν απαιτείται) και αναρρόφηση με άσηπτη τεχνική.

Έλεγχος θολερότητας ή ιζημάτων.

Επιλογή κατάλληλης βελόνας ανάλογα με την ηλικία (π.χ. IM ή SC χορήγηση).

Θέση ασθενούς

Βρέφη : Συγκράτηση από γονέα ή βοηθό, θέση ηρεμίας.

Παιδιά / Έφηβοι: καθιστή θέση, ψυχολογική υποστήριξη.

Χορήγηση

Απολύμανση του σημείου.

Αναρρόφηση.

Ταχεία και σταθερή έγχυση, αποφυγή μασάζ μετά την χορήγηση.

Απόρριψη σύριγγας σε ειδικό κάδο (κίτρινο ή κόκκινο).

ΙΑΤΡΟΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΟΥ

Λήψη ιατρικού ιστορικού και ελέγχου εμβολιαστικού βιβλιαρίου. **(Από τον Ιατρό)**

Εκτίμηση γενικής κατάστασης παιδιού (πυρετός, αλλεργίες, ανοσοκαταστολή κ.λ.π.). **(Από τον Ιατρό)**

Επιλογή εμβολίου με βάση ηλικία και προηγούμενους εμβολιασμούς. **(Από τον Ιατρό)**

Προετοιμασία υλικών (σύριγγα, εμβόλιο, αντισηπτικό, γάντια κ.λ.π.).

ΜΠΡΟΔΟΣΑΚΕΙΟ
ΓΕΝ. ΚΟΙΤΩΣΙΟΚΟΜΕΙΟ ΠΤΟΛΕΜΑΙΔΑΣ
ΝΟΣΗΛΕΥΤ. ΚΗ. ΥΠΗΡΕΣ. Α.

Χορήγηση εμβολίου σύμφωνα με πρωτόκολλο (ενδομυϊκά, υποδόρια, regeos).

Παρακολούθηση για 15-30 λεπτά για άμεσες αντιδράσεις (π.χ. αλλεργία).

Ενημέρωση στο φάκελο ασθενούς και στο βιβλιάριο του παιδιού. **(Από τον Ιατρό)**

Εκπαίδευση γονέα για πιθανές παρενέργειες και προγραμματισμός για επόμενο ραντεβού εμβολιασμού. **(Από Ιατρό)**

ΣΩΣΤΗ ΘΕΣΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΕΜΒΟΛΙΩΝ

Βρέφη (0-12 μηνών)

Ενδομυϊκή χορήγηση

- Μηρός (μέσο- προσθιοπλάγια επιφάνεια) για βρέφη κάτω του 1 έτους.

Υποδόρια χορήγηση

- Πίσω επιφάνεια άνω τμήματος του βραχίονα ή έξω μηριαία επιφάνεια.

Θέση βρέφους

- Στην αγκαλιά του γονέα ή στην ποδιά του νοσηλευτή, με καλό κράτημα του σκέλους και του κορμού για σταθερότητα.
- Χορήγηση από το στόμα (per os)

Παιδιά (1-3) ετών

Ενδομυϊκή χορήγηση

- Μηρός (μέσο- προσθιοπλάγια επιφάνεια).
- Δελτοειδής μυς.

Υποδόρια χορήγηση

- Πίσω άνω τμήμα βραχίονα.
- Θέση παιδιού
- Στην αγκαλιά του γονέα ή καθιστό με στήριξη του άνω άκρου ή ποδιού ανάλογα με το σημείο χορήγησης.

Παιδιά (4-10) ετών

Ενδομυϊκή χορήγηση

- Δελτοειδής μυς (βραχίονας).

Υποδόρια χορήγηση

- Πίσω επιφάνεια βραχίονα

Θέση παιδιού

- Καθιστή με το χέρι χαλαρό και ακάλυπτο.

ΜΠΟΔΟΣΑΚΕΙΟ
ΓΕΝ. ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΜΕΙΟ ΠΡΟΛΕΜΑΙΔΑΣ
ΕΥΤ. ΚΗ. ΥΠΗΡΕΣ. Α.

Έφηβοι (11 ετών και άνω)

Ενδομυϊκή χορήγηση

- Δελτοειδής μυς (βραχίονας).

Υποδόρια χορήγηση

- Πίσω μέρος του βραχίονα ή στην έξω επιφάνεια του βραχίονα.

Θέση παιδιού

- Καθιστός (για αποφυγή λιποθυμίας).

ΑΝΤΕΝΔΕΙΞΕΙΣ ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΟΥ

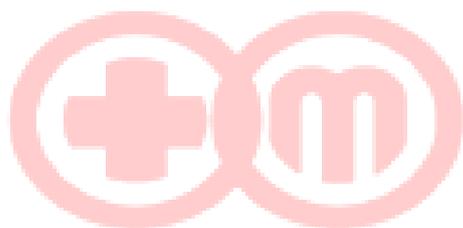
- Αναφυλαξία σε προηγούμενη δόση ή σε συστατικό του εμβολίου.
- Σοβαρή λοίμωξη με υψηλό πυρετό.
- Σοβαρή ανοσοκαταστολή (συνεννόηση με το γιατρό που παρακολουθεί το παιδί.
- Χρήση κορτιζόνης (υψηλών δόσεων στεροειδών).
- Να μην έχει προηγηθεί εμβόλιο τις τελευταίες 30 ημερολογιακές ημέρες.
- Πρόσφατη μετάγγιση αίματος ή ανοσοσφαιρίνης (για ζώντα εμβόλια).
- Εξάρσεις σοβαρών χρόνιων νοσημάτων.
- Γίνετε εκτίμηση **πάντα** και το **κρίνει** ο Ιατρός εάν ενδείκνυνται ή όχι ο εμβολιασμός.

ΑΝΕΠΙΘΥΜΗΤΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΟΥ

- Πόνος ερυθρότητα ή οίδημα στο σημείο της έγχυσης.
- Πυρετός (<38° C).
- Ανησυχία, αίσθημα κόπωσης, αδυναμίας
- Ήπια νόσηση (εξανθήματα διόγκωση λεμφαδένων).
- Σε σπάνιες περιπτώσεις παθήσεις νευρικού συστήματος π.χ. εγκεφαλίτιδα και αλλεργική αντίδραση (δυσκολία αναπνοής, οίδημα προσώπου, υπόταση, ταχυκαρδία).
- Για κάθε **ανεπιθύμητη** ενέργεια **ενημερώνετε έγκαιρα ο Ιατρός**.

Βιβλιογραφία

- Εθνικό πρόγραμμα Εμβολιασμών Παιδιών και Εφήβων (2023-2024) Υπουργείου Υγείας, ΕΟΔΥ.
- ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ. Εθνικός Οδηγός Εμβολιασμών.
- Ελληνικά Παιδιατρική Εταιρία – Οδηγίες Εμβολιασμού και Παρενεργειών.
- Jarvis: Φυσική Εξέταση και Νοσηλευτική Εκτίμηση
- Taylor,C., et al (2002) Νοσηλευτική: “Βασικές Αρχές και Πρακτικές”.

ΜΠΟΔΟΣΑΚΕΙΟ
ΓΕΝ. ΚΟΙΝΟΣΤΟΧΟ ΜΕΙΟ ΠΤΟΛΕΜΑΙΔΑΣ
ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ